

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 721/2014-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. novembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť Š. J., Z. T., obidvaja zastúpení advokátom JUDr. Namirom Alyasrym, PhD. Štúrova 13, Nitra, a sťažnosť M. D., zastúpeného advokátom JUDr. Pavlom Gráčikom, Farská 40, Nitra, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 4 To 66/2014 zo 4. septembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť Š. J. vedenú pod sp. zn. Rvp 14670/2014, sťažnosť Z. T. vedenú pod sp. zn. Rvp 14671/2014 a sťažnosť M. D. vedenú pod sp. zn. Rvp 14817/2014 **s p á j a** na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 14670/2014.

2. Sťažnosť Š. J., Z. T. a M. D. **o d m i e t a** pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 7. novembra 2014 doručené sťažnosti Š. J. a Zoltána T. a 10. novembra 2014 bola ústavnému súdu

doručená sťažnosť M. D. (ďalej len „sťažovatelia“) vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 To 66/2014 zo 4. septembra 2014 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovatelia boli rozsudkom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 5 T/118/2011 z 21. februára 2014 uznaní vinnými z obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 186 ods. 1 a 2 písm. b) a 4 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“). Krajský súd v odvolacom konaní svojím napadnutým rozhodnutím zrušil rozsudok okresného súdu sp. zn. 5 T/118/2011 z 21. februára 2014 a rozhodol o uznaní viny sťažovateľov pre obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 186 ods. 1 a 2 písm. b) a 3 písm. a) Trestného zákona. V ostatnom sťažovatelia podali na ústavnom súde sťažnosť.

3. Sťažovatelia v petite podaných sťažností zhodne namietajú porušenie označených základných práv vo vzťahu k rozsudku krajského súdu sp. zn. 4 To 66/2014 zo 4. septembra 2014, ktorý žiadajú zrušiť, spoločnú trestnú vec vrátiť na nové konanie a rozhodnutie krajskému súdu s tým, že tento bude viazaný riadiť sa právnym názorom ústavného súdu vysloveného v tejto veci, a v prípade sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 14670/2014 a sp. zn. Rvp 14671/2014 žiadajú aj náhradu trov konania.

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov

ustanoví zákon. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak [§ 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)]. Návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

II.A

K spoločnému prerokovaniu vecí

5. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa už začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

6. S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 14670/2014, sp. zn. Rvp 14671/2014 a sp. zn. Rvp 14817/2014 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú totožnosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na skutočnosť, že sťažnosti smerujú proti tomu istému rozhodnutiu krajského súdu sp. zn. 4 To 66/2014 zo 4. septembra 2014, ako aj na skutočnosť, že sťažovatelia sa domáhajú vyslovenia porušenia tých istých označených základných práv, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

II.B

7. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhovaného dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom. Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania. Podľa § 50 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody... Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

8. Ustanovenie § 20 zákona o ústavnom súde sa v celom rozsahu vzťahuje aj na sťažnosť podľa § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde. Ústavný súd výslovne zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde).

9. Ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia prostredníctvom kvalifikovaných zástupcov (advokátov), ktorí vo všetkých troch prípadoch koncipovali aj samotné sťažnosti podané ústavnému súdu, nepostupovali v súlade s § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde a nepredložili ústavnému súdu k podaným ústavným sťažnostiam aj napádané rozhodnutie všeobecného súdu, a to rozsudok krajského súdu sp. zn. 4 To 66/2014 zo 4. septembra 2014.

10. V súvislosti s uvedenými nedostatkom (bod 9) ústavný súd pripomína, že tento nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). Ústavný súd v tejto súvislosti už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“ Aj v súvislosti s tým naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

11. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosti vykazujú taký nedostatok náležitosti predpísanej zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ich z uvedeného dôvodu odmietol už pri ich predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. novembra 2014